

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 20/2004 vp

Hallituksen esitys laeiksi kuluttajansuojalain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 21 päivänä kesäkuuta 2004 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi kuluttajansuojalain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 122/2004 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Katri Kummoinen, oikeusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Seppo Tanninen, valtiovarainministeriö

- ylitarkastaja Mikko Määttä, sosiaali- ja terveysministeriö
- apulaisjohtaja Outi Haunio-Rudanko, Kuluttajavirasto
- toimistopäällikkö Jari Virta, Rahoitustarkastus
- ylitarkastaja Päivi Turunen, Vakuutusvalvontavirasto
- johtaja Erkki Kontkanen, Suomen Pankkiyhdistys
- yksikön johtaja Heikki Alanen, Nordea Pankki Suomi Oyj
- johtaja Lea Mäntyniemi, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksellä pannaan kansallisesti täytäntöön EU:n direktiivi kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä. Tavoitteena on edistää rahoituspalveluiden vapaata liikkuvuutta yhtenäistämällä etämyyntiä ja kuluttajansuojaa koskevaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöä.

Kuluttajansuojalakiin lisätään rahoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden etämyyntiä koskeva uusi 6 a luku. Tyypillisiä rahoituspalveluja, joiden tarjontaa uuden luvun säännökset koskevat, ovat talletus- ja asiakastilit, maksujen välityspalvelut, luotot ja vakuutukset sekä niiden välityspalvelut, arvopaperinvälitys ja muut sijoituspalvelut sekä sijoitusneuvonta. Tyypillisiä rahoitusvälineitä ovat rahasto-osuudet ja muut sel-

laiset arvopaperit, joihin sovelletaan arvopaperimarkkinalain säännöksiä.

Rahoituspalvelujen etämyynnistä on kysymys silloin, kun rahoituspalvelua tarjotaan kuluttajalle jonkin viestimen, kuten puhelimen, postin tai tietoverkon välityksellä siten, että myös sopimus tehdään viestimellä osapuolten olematta yhtäaikaan läsnä.

Uudessa 6 a luvussa on yksityiskohtaiset säännökset tiedoista, jotka elinkeinonharjoittajan on annettava kuluttajalle itsestään, tarjottavasta palvelusta, sopimuksesta ja mahdollisesti käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista. Lakiin tulee säännökset siitä, milloin kuluttajalla

on oikeus peruuttaa rahoituspalvelua koskeva etäsopimus.

Laissa säädetään myös kuluttajan vastuusta silloin, kun tilin tai muun rahoituspalvelun taik-

ka rahoitusvälineen käyttöön oikeuttavaa tunnistetta on käytetty oikeudettomasti.

Vakuutusopimuslakiin lisätään säännökset vakuutuksenottajan oikeudesta peruuttaa eläkevakuutus tai säästöhenkivakuutus.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Talousvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotus hyväksytään esityksen mukaisena.

Lakiehdotus perustuu rahoituspalvelujen etämyyntiä kuluttajille koskevaan direktiiviin. Direktiivin tavoitteena on poistaa lainsäädäntöjen eroista johtuvia tarjonnan esteitä, jotta erityisesti sähköinen kaupankäynti voisi kehittyä ja kuluttajien mahdollisuudet hankkia rahoituspalveluja muualtakin kuin asuinpaikkavaltiostaan voisivat lisääntyä.

Kuluttajansuojadirektiivit ovat yleensä olleet ns. vähimmäisdirektiivejä. Sen sijaan rahoituspalvelujen etämyyntidirektiivi on pääosin täys-harmonisointisäännös. Merkittävin poikkeus-

mahdollisuus täysharmonisoinnista koskee elinkeinonharjoittajan tiedonantovelvollisuutta kuluttajalle ennen sopimuksen tekemistä. Lakiehdotuksen tiedonantovelvollisuutta koskevat säännökset vastaavat kuitenkin vähäisin tarkistuksin direktiivin säännöksiä, koska direktiivissä asetetut velvoitteet ovat hyvin kattavia.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jouko Skinnari /sd
vpj. Jari Leppä /kesk
jäs. Arto Bryggare /sd
Reijo Kallio /sd
Esko Kiviranta /kesk
Martti Korhonen /vas
Miapetra Kumpula /sd

Klaus Pentti /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Martin Saarikangas /kok
Sari Sarkomaa /kok
Juhani Sjöblom /kok
Oras Tynkkynen /vihr.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.